

Akordi Oy vuosikertomus 2023

Akordin 10-vuotisjuhlavuosi

Sisällys

Akordi Oy	2
A Toiminta ja tapahtumat tilikaudella	2
1 Tilikauden tulos	3
2 Henkilöstö	3
Akordi on sitoutunut tukemaan henkilöstöään muuttuvissa tilanteissa	3
Vakituisen henkilöstön lisäksi Akordi työllisti kansainvälisiä korkeakouluharjoittelijoita valmistumisen ja työelämän nivelkohdassa	4
3 Toimeksiannot	4
Luonnonsuojelun ristiriitojen kartoitus ja ratkaisumahdollisuudet	4
Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutukset tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella -selvitys	5
Maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyvä yhteensovittaminen ja fasilitointi	5
Lainvalmisteluun liittyvä sidosryhmävuorovaikutus	6
Opi johtamaan yhteistyötä -koulutustilaisuudet	6
4 Liiketoiminnan muut tuotot	6
Nesslingin Säätiöltä vuoden rahoitus tutkimustulosten jalkauttamishankkeelle: Kaivostoiminnan vesistövaikutusten yhteisseurantamallin rakentaminen Sodankylään	6
Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama BOOST-hanke	8
Suomen Akatemian rahoittama GOVERMAT -tutkimushanke	8
Suomen Kulttuurirahaston rahoittama Kohti yhteisymmärrystä metsien käytön kestävyysmuutoksista -hanke	9
5 Akordin yhteiskunnallinen työ	9
Tuulivoiman ja poronhoidon välinen vuoropuhelu ja yhteistoiminta-alustan rakentaminen	9
Ympäristösovittelualan kehittäminen Suomessa	10
Kansainvälinen yhteistyö ja kokemusten vaihto	10
Neuvonta ja sparraus	10
6 Puistokatu 4 -yhteisön jäsenyys	10
Akordi x Puistokatu 4 -keskustelutarja	10
7 Julkaisutoiminta	11
Suositukset hyvistä käytännöistä tuulivoimahankkeiden suunnitteluun ja operointiin poronhoitoalueella	11
Tullaan tutuiksi ja tullaan toimeen : Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutukset tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella	11
Hyvän vesistövisioprosessin ainekset - Miten lijoella onnistuttiin yhteistyön rakentamisessa?	12
Yhteistoiminnallinen vesistövaikutusten seuranta Sodankylässä : Kokemuksia seurantaryhmän ensimmäisen vuoden työskentelystä	12
Merenkurkun luonnonsuojelun ristiriidat ja niiden ratkaisumahdollisuudet : näkyvissä orastavaa vihreää ruohoa pitkän jääkauden jälkeen	12
9 Akordin 10-vuotisjuhlia vietettiin Puistokadulla	13
B Tilikauden jälkeinen tilanne ja arvio tulevasta kehityksestä	13

Akordi Oy

Akordi Oy on 100%:sti yrityksen toiminnassa mukana olevien asiantuntijoiden omistama vuonna 2013 perustettu yhteiskunnallinen yritys. Akordin yhteiskunnallinen tarkoitus on ympäristökiistojen ennakoiva ratkaiseminen ja kestävien ratkaisujen synnyttäminen. Akordin roolina on toimia ammattimaisena prosessien suunnittelijana, vetäjänä ja fasilitaattorina, sekä monen osapuolen välisen neuvottelun asiantuntijana ja neutraalina välittäjänä osapuolten intressien yhteensovittamisessa. Akordin referenssihankkeet ovat selattavissa kategorioittain projektipankissa: <https://akordi.fi/projektipankki/>

Akordin Suomeen tuomaa toimialaa kutsutaan englanniksi termillä *Public policy mediation* (julkisluonteisten kysymysten sovittelu), sekä *Environmental collaboration and conflict resolution* (ympäristökiistojen yhteistoiminnallinen ratkaisu). Akordin lähestymistavalla on vahva tutkimuspohja ja Akordi tekee jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa alan johtavien kansainvälisten toimijoiden **Consensus Building Instituten**¹ ja **National Policy Consensus Center**² kanssa. Akordilla on laaja yhteistyöverkosto sekä kokeneista asiantuntijoista koostuva neuvonantajaryhmä: <https://akordi.fi/akordi-tiimi/>

A Toiminta ja tapahtumat tilikaudella

Vuosi 2023 oli Akordin kymmenes toimintavuosi. Akordi sai ulkopuolista rahoitusta, joka mahdollisti kaksi merkittävää kehityshanketta. Tiina ja Antti Herlinin säätiö myönsi Akordille yhteensä kahden vuoden rahoituksen vihreän siirtymän konfliktien ennakointia kehittäväälle hankkeelle (2023-2025). Sodankylässä vuoden 2023 aikana tehtyä vesistövaikutusten yhteisseurantamallin kehitystyötä rahoitti Maj ja Tor Nesslingin säätiö.

Säätiörahoituksen myötä Akordin 'liiketoiminnan muut tuotot' kasvoivat ja olivat huomattavasti toimeksiannoista kertynyttä liikevaihtoa suuremmat. Liiketoiminnan muut tuotot koostuivat em. säätiöiden myöntämästä rahoituksesta, sekä Suomen Akatemian hankerahoituksesta.

Nostoja vuodelta 2023:

- Akordi sai *Vuoden Tuulivoimateko* -palkinnon työstään välittäjänä tuulivoima-alan ja poronhoidon välillä
- Akordi kokosi paikallisyhteisön ja kaivostoimijoiden yhteisen ryhmän seuraamaan kaivostoiminnan vesistövaikutuksia Sodankylässä
- Kartoitimme ja rakensimme polkua paikallisyhteistön ja ympäristöhallinnon välisen yhteistyön rakentamiseksi Merenkurkun luonnonsuojelukiistassa

Akordi toimi 2023 Puistokatu 4 - Tieteen ja toivon talossa. Puistokatu 4 on tarjonnut inspiroivia uusia yhteyksiä talon toimijoiden ja tutkijoiden kanssa. Vuoden aikana toteutimme Akordi X Puistokatu 4 -tapahtumasarjan, jossa pureuduttiin käytännön esimerkkien kautta eri osapuolten yhteiseen neuvottelevaan ongelmanratkaisuun. Olemme iloisia saadessamme jatkaa jäsenyyttä myös vuonna 2024.

¹ <https://www.cbi.org/>

² <https://www.pdx.edu/policy-consensus-center/>

1 Tilikauden tulos

Tilikauden tulos oli positiivinen, tilikauden voitto 21 876,64€.

Tuloslaskelma

	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Liikevaihto	160 480,00	190 339,10
Liiketoiminnan muut tuotot	232 867,90	75 701,76
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-103,63	-130,52
Ulkopuoliset palvelut	-45 332,72	-11 273,43
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-45 436,35	-11 403,95
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-198 409,36	-203 416,60
Eläkekulut	-32 229,10	-29 478,90
Muut henkilösivukulut	-4 733,96	-4 798,21
Henkilöstökulut yhteensä	-235 372,42	-237 693,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-305,50	-407,35
Liiketoiminnan muut kulut	-90 351,31	-52 997,23
Liikevoitto (-tappio)	21 882,32	-36 461,38
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	0,73	21,39
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-6,41	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5,68	21,39
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	21 876,64	-36 439,99
Tilikauden voitto (tappio)	21 876,64	-36 439,99

2 Henkilöstö

Akordi on sitoutunut tukemaan henkilöstöään muuttuvissa tilanteissa

Vuonna 2023 Akordi työllisti kokoaikaisesti / pääasiallisesti 4 asiantuntijaa. Päätoimiset asiantuntijat ovat olleet mukana Akordin toiminnassa 10, 7, 5 ja 3 vuotta. Lisäksi Akordin toiminnassa oli vuonna 2023 mukana sivutoimisella panoksella 1 asiantuntija. Kaikki em. asiantuntijat ovat Akordi Oy:n osakkaita.

Akordi on sitoutunut pitkäjänteisesti työntekijöihinsä. Akordi on ottanut käyttöön palkka-avoimuuden ja palkan määräytymisen perusteet ovat läpinäkyvät. Palkat määräytyvät henkilöstön kokemuksen, osaamisen, koulutuksen ja vastuuroolin mukaan.

Vakituisen henkilöstön lisäksi Akordi työllisti kansainvälisiä korkeakouluharjoittelijoita valmistumisen ja työelämän nivelkohdassa

Vuonna 2023 Akordi tarjosi kolmelle korkeakouluopiskelijalle harjoittelupaikan. Korkeakouluharjoittelijoista kaksi tulivat ulkomaisista yliopistoista (Saksasta ja Hollannista) ja yksi Itä-Suomen yliopistosta. Harjoittelijoiden työkielenä oli englanti. Harjoittelujen kestot olivat 4 kk, 4 kk ja 1 kk. Akordi tarjosi omien asiantuntijoidensa työaikaa harjoittelijoiden ohjaukseen ja sparraamiseen.

Yksi kansainvälisistä korkeakouluharjoittelijoista Eva Härter teki opinnäytetyönsä³ Akordille harjoittelun yhteydessä. Opinnäytetyössä tarkasteltiin Hollannin esimerkkejä monenvälisistä avustetuista neuvotteluprosesseista, ja näiden kautta opinnäytetyö tarjosi arvokasta vertailupintaa Suomen tilanteeseen. Toinen kansainvälisistä harjoittelijoista antoi suuren panoksen Akordin nettisivujen sisältöjen kääntämiseksi englannin kielelle sekä Akordin LinkedIn-tilin elävöittämiseksi

Kukin harjoittelijoista tuotti laajan blogitekstin valitsemastaan aiheesta. Näistä yksi käsitteli [ruokajärjestelmän kestävyysmurrosta](#), toinen [ympäristökonfliktien kompleksisuutta ja yhteistoiminnallista lähestymistapaa niiden ratkaisuksi](#) (englanniksi) ja kolmas [tiivistä opinnäytetyön tulokset](#) (englanniksi).

Akordilla vuoden 2023 aikana korkeakouluharjoittelijoina työskennelleistä nuorista ammattilaisista kaksi työllistyi harjoittelunsa jälkeen Saksaan ja Ruotsiin. Kolmas jatkaa opintojaan Saksassa.

3

<https://akordi.fi/general-en/navigating-environmental-mediation-insights-from-evas-internship-with-akordi-and-dutch-mpmps/?lang=en>

3 Toimeksiannot

Vuonna 2023 Akordilla oli yhteensä noin 10 erilaista hanketta, joista noin puolet oli julkisen sektorin tilaamia toimeksiantoja. Vuonna 2023 Akordilta tilattiin tilannekartoituksia, selvityksiä, prosessisuunnittelua, lainvalmistelun sidosryhmävuorovaikutuksen suunnittelua, koulutusta sekä intressien yhteensovittamista.

Luonnonsuojelun ristiriitojen kartoitus ja ratkaisumahdollisuudet

Yksi Akordin vuoden merkittävimmistä töistä oli Ympäristöministeriön tilaama kartoitus Merenkurkun luonnonsuojeluun liittyvistä ristiriidoista. Ympäristöministeriössä on tunnistettu Merenkurkun alueella pidemmän ajan kuluessa syntynyt selvä luottamuspuola ympäristöhallintoa kohta. Merenkurkun luonnonsuojeluun liittyvät jännitteet ja osapuolten välinen syvä epäluottamus ovat kehittyneet vuosikymmenien aikana. Taustalla on suuri määrä epäoikeudenmukaisuuden ja turhautumisen kokemuksia. Ensiaskelena tilanteen parantamiseksi ministeriö tilasi Merenkurkun luonnonsuojelun ristiriitoja ja niiden ratkaisumahdollisuuksia koskevan puolueettoman tilannekartoituksen Akordilta. Kartoitus toteutettiin syksyllä 2023 neljäkymmenen haastattelun ja yhteisen työpajakeskustelun avulla. Työlle on tiedossa jatkoa vuonna 2024.

Työn kuvaus: [Tilannekartoitus Merenkurkun luonnonsuojelun ristiriidoista ja ratkaisumahdollisuuksista](#)

Turunen, Juha-Pekka ja Strandberg-Panelius, Camilla (2023). [Merenkurkun luonnonsuojelun ristiriidat ja ratkaisumahdollisuudet \[Naturvården i Kvarken: meningsskiljaktigheter och möjliga lösningar\]](#). Akordi Oy julkaisuja.

Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutukset tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella -selvitys

Akordi tuotti vuoden 2023 aikana yhteistyössä Suomen Tuulivoimayhdistyksen ja Paliskuntain yhdistyksen kanssa selvitystyön, jossa tarkasteltiin yhteistoiminnallisten toimintatapojen merkitystä tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle saamelaisen kotiseutualueen ulkopuolisella poronhoitoalueella. Selvitystyö tehtiin Ympäristöministeriön rahoituksella. Myös Tiina ja Antti Herlinin säätiö tuki selvityksen toteutusta.

Työ pohjautuu Akordin, Suomen tuulivoimayhdistyksen sekä Paliskuntain yhdistyksen vuodesta 2019 jatkuneeseen yhteistyöhön tuulivoima-alan ja poronhoidon vuoropuhelun parantamiseksi.

Luoma, Emma ja Kangasoja, Jonna (2023). [Tullaan tutuiksi ja tullaan toimeen : Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutukset tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella](#). Akordi Oy julkaisuja.

Maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyvä yhteensovittaminen ja fasilitointi

Akordi toteutti Tampereen kaupungin toimeksiantona tilannekartoituksen, jossa tarkasteltiin Tampereen kasvutavoitteiden, luontoarvojen ja ilmastotavoitteiden nykytilaa ja tavoitteiden

välisiä ristiriitoja sekä kehitettiin ratkaisuehdotuksia yhdessä henkilöstön kanssa. Työ tuotti eväitä toiminnan kehittämiseksi ja priorisointien tekemiseksi kaupunkiorganisaation eri tasoilla.

Työn kuvaus: [Tilannekuva: Tampereen kaupungin kasvun, luontoarvojen sekä ilmastotavoitteiden nykytila ja ristiriitojen yhteensovittaminen](#)

Akordi toteutti Vantaan kaupungin toimeksiantona tilannekartoituksen kaupungin palveluverkkoon liittyvistä yhteistyön haasteista.

Työn kuvaus: [Tilannekartoitus Vantaan kaupungin palveluverkkoon liittyvän yhteistyön haasteista](#)

Akordi teki Helsingin kaupungille vuorovaikutusstrategian Hiilineutraali Helsinki -työn liikennetoimenpiteiden laajaa vaikutusten arviointia varten. Työ koostui vuorovaikutuksen näkökulmasta tehdystä riskianalysista, verrokkitapausten analyysista sekä avaintahojen kanssa käydyistä taustakeskusteluista, joiden pohjalta Akordin asiantuntijat laativat toimintasuunnitelma-ehdotuksen vuorovaikutuksen kokonaisuudelle.

Lainvalmisteluun liittyvä sidosryhmävuorovaikutus

Akordi toimi Ympäristöministeriön tukena vesienhoidon ympäristötavoitteiden ja niistä poikkeamista koskevan lainvalmistelun sidosryhmävuorovaikutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Työn kuvaus: [Sidosryhmävuorovaikutus lainvalmistelussa: vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeamista koskevan lainsäädännön valmistelu](#)

Opi johtamaan yhteistyötä -koulutustilaisuudet

Tuulivoima-alan toimijoille ja poronhoitajille järjestettiin yhteiset koulutustilaisuudet keväällä 2023. Yhden päivän mittaisia koulutustilaisuuksia järjestettiin neljällä eri paikkakunnalla Simossa, Pellossa, Kemijärvellä ja Pudasjärvellä. Koulutuksen teemoja olivat rakentavan neuvottelun menetelmät ja ennakoiva ongelmanratkaisu, ja koulutuksissa jalkautettiin tuulivoima-alan toimijoiden ja poronhoitajien yhteistyössä ja Akordin tuella luomaa toimintamallia tuulivoimahankkeiden suunnittelusta ja operoinnista eteläisellä poronhoitoalueella (ks. luku 8.1).

Akordin Opi johtamaan yhteistyötä -koulutuskokonaisuus järjestettiin merialuesuunnittelun koordinaatioryhmälle kaksipäiväisenä syksyllä 2023. Koulutukseen osallistui merialuesuunnittelusta vastaavia maakuntien liittojen edustajia. Työn tilasi Varsinais-Suomen liitto.

Työpajojen ja tilaisuuksien fasilointi

Akordi suunnitteli ja toteutti Liikenne- ja viestintäministeriön ja Traficomien kansallisen liikenteen esteettömyysvisio-työpajan.

[Liikenteen esteettömyysvisio -työpaja](#)

4 Liiketoiminnan muut tuotot

Nesslingin Säätiöltä vuoden rahoitus tutkimustulosten jalkauttamishankkeelle: Kaivostoiminnan vesistövaikutusten yhteisseurantamallin rakentaminen Sodankylään

Maj ja Tor Nesslingin säätiö myönsi Akordille vuodeksi 2023 rahoituksen tutkimustiedon jalkauttamishankkeelle, jossa muotoiltiin Sodankylän kaivosyhtiöiden ja paikallisten sidosryhmien kanssa yhteinen vesistövaikutusten seurannan malli. Kyseessä oli [pohjoismaiden ensimmäinen kokeilu kaivostoiminnan vesistövaikutusten yhteisseurannasta](#). Hanke rakentui aiemmissa tutkimushankkeissa (Kotilainen ym. 2019⁴; Kotilainen ym. 2021⁵; Kotilainen ym. 2022⁶; Österberg 2022⁷; Peltola ym. 2023⁸) tehdyn tutkimustyön päälle ja keskittyi jo tuotettujen tutkimustulosten jalkauttamiseen.

Vuoden kestäneen hankkeen aikana toteutettiin prosessi, jossa kaivosyhtiöiden ja paikallisyhteisön edustajista koottu seurantaryhmä yhdessä tunnisti lakisääteisen lupaehtojen mukaisen vesistöseurannan ylittäviä tietotarpeita, suunnitteli yhteisseurannan tapoja ja sopi seurannan toteutuksesta. Akordi tuki työskentelyä ulkopuolisen neutraalin osapuolen roolista käsin ja vastasi prosessin suunnittelusta ja kannattelusta. Hankkeen työskentely ja tulokset on kuvattu [loppuraporttiin](#). Vaikka hanke päättyi vuoden 2023 loppuun, jatkuu työn tulosten jalkauttaminen Sodankylässä yhä Akordin tuella vuonna 2024.

Työn kuvaus: [Kaivostoiminnan vesistövaikutusten yhteisseurantamallin rakentaminen Sodankylään](#)

Luoma, E., Kotilainen, J., Kettunen, A. ja Turunen, J-P. (2023). [Yhteistoiminnallinen vesistövaikutusten seuranta Sodankylässä : Kokemuksia seurantaryhmän ensimmäisen vuoden työskentelystä](#). Akordi Oy julkaisuja.

TAH-Säätiöltä rahoitus vihreän siirtymän konfliktien ratkaisun neutraalille foorumille

[Tiina ja Antti Herlinin Säätiö](#) myönsi Akordille kaksivuotisen rahoituksen työlle, jossa rakennetaan Suomeen vihreän siirtymän konfliktien ennakoitua ja ratkaisua palveleva

⁴ Kotilainen, J.M., Pölönen, I., Peltonen, L., Metsä-Simola, K. (2019). Kaivossopimukset – sisällöt, funktiot ja riskit. Ympäristöpolitiikan ja -oikeuden vuosikirja XII, 7-42

⁵ Kotilainen, J.M., Peltonen, L., Reinikainen, K. (2021). Sodankylän yhteistyömalli – Kartoitusraportti lähtötilanteesta. CORE ja PKK (Paikallisesti kestävä kaivostoimintaa) -hankkeiden raportti paikallisen kaivosyhteistyön mahdollisuuksista, 3/2021. PDF

⁶ Kotilainen, J.M., Peltonen, L., Reinikainen, K. (2022). Community Benefit Agreements in the Nordic mining context: Local opportunities for collaboration in Sodankylä, Finland. Resources Policy 79. <https://doi.org/10.1016/j.resourpol.2022.102973>

⁷ Österberg, S. (2022). Yhteistoiminnallisen vesistöseurannan käynnistäminen Sodankylässä. Haastatteluraportti, 15.1.2022. CORE-hanke.

⁸ Peltola, T. Saarela, S.-R. Kotilainen, J.M. Litmanen, T., Lukkarinen, J., Pölönen, I., Ratamäki, O., Saarikoski, H., Salo, M., Vikström, S. (2023). Researcher roles in collaborative governance interventions. Science and Public Policy, scad034. <https://doi.org/10.1093/scipol/scad034>

neutraali foorumi. Työtä tehdään yhdessä laajan yhteistyöverkoston kanssa vuosien 2023-2025 aikana.

Yhteiskunnallista työtä konfliktien ennakkoinnin ja neutraalin foorumin rakentamisen eteen Akordi on tehnyt tuulivoima-alan ja poronhoitajien kesken jo vuodesta 2019 lähtien (ks. luku 5), mutta saadulla rahoituksella työtä voidaan tulevien vuosien aikana tehdä intensiivisemmin ja laajemmin vihreään siirtymään ja energiamurrokseen skaalaten.

Hankkeen kuvaus: [Vihreän siirtymän konfliktien ennakointi ja ratkaisu](#)

Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama BOOST-hanke

Akordi on hankekumppanina yhdessä Syken, Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon (LUOMUS) ja Jyväskylän yliopiston kanssa konsortiossa, joka sai vuonna 2021 Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoituksen hankkeelle [Ekologinen kompensatio oikeudenmukaisessa siirtymässä kohti luonnon kokonaisheikentymättömyyttä -hanke \(BOOST\)](#). Akordi toimii hankkeen vuorovaikutusvastaavana.

Työ ekologisen kompensaaion järjestelmän, periaatteiden ja sääntöjen rakentamiseksi vaatii jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta laajan asiantuntijajoukon kanssa. Vuoden aikana Akordi on ollut mukana toteuttamassa [työpajaproessia, jossa luontotyypiasiantuntijat ovat yhdessä koostaneet arviointimittarit luontotyyppien ekologisen tilan määrittämiseksi](#) marraskuun 2022 ja huhtikuun 2023 välillä.

Lisäksi Akordi suunnitteli ja fasilitoi Helsingin kaupungille ja Boost-tutkijoille neliosaisen työpajasarjan, jossa mietittiin ekologisen kompensaaion käyttöönoton reunaehtoja ja mahdollisuuksia Helsingissä. Ekologinen kompensatio tuli vapaaehtoisena toimenpiteenä uuteen luonnonsuojelulakiin, joka astui voimaan kesäkuun alussa 2023.

BOOST-hanke on osa Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston BIOD *Elonkirjon köyhtymisen ympäristölliset ja yhteiskunnalliset yhteydet* -ohjelmaa yhdessä kahden muun tutkimuskonsortion kanssa. Ohjelmassa keskitytään luonnon monimuotoisuuteen – elonkirjoon – hyvinvoinnin edellytyksenä ja etsitään tutkimuksen avulla ratkaisuja, miten elonkirjon köyhtyminen voidaan pysäyttää ja miten ekosysteemejä voidaan elvyttää.

Hankkeen nettisivut: <https://boostbiodiversityoffsets.fi/>

Suomen Akatemian rahoittama GOVERMAT -tutkimushanke

Suomen Akatemian rahoittamassa [GOVERMAT](#)-hankkeessa (2022-2025) perehdytään sähköisen liikkuvuuden sovelluksissa, erityisesti akuissa, akkumateriaaleissa, elektroniikan komponenteissa ja kestopagneeteissa, käytettävien kriittisten raaka-aineiden kiertotalouteen. Yksi hankkeen työpaketeista keskittyy sidosryhmädialogiin ja yhteiseen tiedontuotantoon koskien kriittisten raaka-aineiden kiertotaloutta. Akordi on mukana hankkeessa ja vastaa vuosina 2022-2025 toteutettavien neljän sidosryhmätyöpajan

suunnittelusta ja fasilitoinnista. Työpajoissa kerätään, jaetaan ja luodaan tietoa yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa. Hankkeessa ovat mukana VTT, Itä-Suomen yliopisto, Aalto-yliopisto ja Oulun yliopisto, sekä kansainvälisiä kumppaneita.

GoverMat -hankkeen toinen työpaja järjestettiin Porissa 12.6.2023. Työpajassa keskusteltiin akkuteollisuuden alueellisten ekosysteemien merkityksestä Suomen kaupunkiseuduille. Ensimmäinen työpaja järjestettiin kiertotalouden asiantuntijoille ja sidosryhmille marraskuussa 2022 Kokkolassa.

Työn kuvaus: [Govermat-tutkimushankkeen sidosryhmävuorovaikutuksen fasilitointi](#)

Suomen Kulttuurirahaston rahoittama Kohti yhteisymmärrystä metsien käytön kestävyiden muutoksista -hanke

Akordi oli hankekumppanina yhdessä Luonnonvarakeskuksen ja Jyväskylän yliopiston kanssa Suomen Kulttuurirahaston (SKR) rahoittamassa Argumenta-hankkeessa '*Kohti yhteisymmärrystä metsien käytön kestävyysmuutoksista*', joka kokosi metsien käytön kestävydestä kiinnostuneet tutkijat ja sidosryhmät yhteen keskustelemaan siitä, mitkä osa-alueet määrittelevät suomalaisen metsätalouden kestävyden. Hankkeen lopputuloksena eri tieteenaloilla metsiin liittyvää tutkimusta tekevät tahot kuvasivat kestävyttä aiempaa monipuolisemmin ja sitä kautta metsätalouden kestävyden arviointi on aiempaa useamman osallisen näkökulmasta hyväksyttävällä tavalla tehty.

Hanke kesti keväästä 2021 kevääseen 2023. Työn tuloksia esiteltiin Akordi X Puistokatu 4 -tapahtumasarjassa (ks. luku 7) alkuvuodesta 2023.

Hankkeen kuvaus: [Kohti yhteisymmärrystä metsien käytön kestävyysmuutoksista \(Argumenta\)](#)

5 Akordin yhteiskunnallinen työ

Tuulivoiman ja poronhoidon välinen vuoropuhelu ja yhteistoiminta-alustan rakentaminen

Akordin jatkoi tilikaudella omalla rahoituksella vuonna 2019 alkanutta [yhteistyön rakentamista poronhoitajien ja tuulivoimatoimijoiden välille](#) yhteistyössä Paliskuntain yhdistyksen ja Suomen tuulivoimayhdistyksen kanssa. Vuosien 2019 – 2023 aikana tuulivoima-alan ja poronhoidon välille on systemaattisesti rakennettu vuoropuhelua alojen välisten jännitteiden käsittelemiseksi. Paliskuntain yhdistys ja Suomen tuulivoimayhdistys ovat Akordin välittämänä onnistuneet synnyttämään jäsentensä välille neutraalin yhteistyöfoorumin vuositapaamisineen. Laaja-alaisten tapaamisten puitteissa tuulivoimatoimijoiden ja paliskuntien on ollut mahdollista tutustua toistensa todellisuuksiin ja tunnistaa yhteisesti tuulivoiman ja poronhoidon yhteensovittamisen kannalta olennaisia reunaehtoja ja tarpeita, sekä laatia yhteisesti hyväksytyt suositukset tuulivoimahankkeiden suunnittelulle ja operoinnille poronhoitoalueella (ks. 8.1).

Vuonna 2023 edistettiin toimintamallin jalkauttamista ja toimijoiden välisen yhteistyön kehittämistä kohti pitkäjänteisesti toimivaa 'yhteistoiminta-alustaa' (collaborative platform), jonka tarkoituksena on mahdollistaa toimijoiden välinen tiedonvaihto, neuvottelu ja ennakoiva ongelmanratkaisu. Alojen välinen yhteinen kolmas tapaaminen järjestettiin Rovaniemellä syksyllä 2023.

Työtä käytäntöjen ja osapuolten välille synnytetyn 'yhteistoiminta-alustan' kehittämiseksi on tehty Akordin ja yhdistysten omia resursseja hyödyntäen. Työtä jatketaan loppuvuodesta 2023 TAH-säätiöltä saadun rahoituksen turvin (ks. 4.2)

Ympäristösovittelualan kehittäminen Suomessa

Akordi on suomalaisen ympäristösovittelun edelläkävijä. Tässä roolissa Akordi tekee alaa tunnetuksi mm. kouluttamalla tulevia osajia, tarjoamalla harjoittelumahdollisuuksia ja työllistämällä osajia (ks. yllä luku 2. [Henkilöstö](#)).

Lisäksi Akordin asiantuntijat luennoivat säännöllisesti tutkinto-opiskelijoille Aalto-yliopistossa, Tampereen yliopistossa ja Itä-Suomen yliopistossa. Muun muassa Aalto-yliopiston kolmipäiväinen intensiivikurssi Negotiation in Planning kokosi tulevat kaavoitusammattilaiset yhteen opiskelemaan neuvottelutaitoja.

Uutinen 2.5.2023: Kolme päivää tiukkaa neuvottelua.

<https://www.aalto.fi/fi/uutiset/kolme-paivaa-tiukkaa-neuvottelua>

In English: <https://www.aalto.fi/en/news/three-days-of-intense-negotiations>

Kansainvälinen yhteistyö ja kokemusten vaihto

Yhteistyö Akordin kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa jatkui.

Virginia Technin Leadership in Global Sustainability ohjelman opiskelijaryhmä vieraili Akordin luona kesäkuussa.

Consensus Building Institutun Global Network -verkosto, johon Akordin perustajat kuuluvat kokoontui kesäkuussa Hollannissa, sekä etänä 3 kertaa.

Neuvonta ja sparraus

Akordi on tarjonnut yhteistyökumppaneilleen neuvontaa ja auttanut kehittämään valmiuksia monien toimijoiden väliseen yhteistyöhön sekä erilaisten tavoitteiden yhteensovittamiseen myös ilman erillistä toimeksiantoa.

6 Puistokatu 4 -yhteisön jäsenyys

Akordi aloitti tammikuussa 2023 toimijajäsenenä [Puistokatu 4 - Tieteen ja toivon talossa](#), mikä on lisännyt Akordin työn tunnettuutta ja laajentanut kumppaniverkostoa. Vuoden aikana Akordin tiimi osallistui talon toimintaan olemalla aktiivisesti mukana talon toiminnassa ja tapahtumissa. Akordin jäsenyys Puistokatu 4:ssa jatkuu myös vuoden 2024 ajan.

Akordi x Puistokatu 4 -keskustelusarja

Vuoden merkittävin viestinnällinen ponnistus oli neliosaisen keskustelusarjan “Yhteistä ongelmanratkaisua kestävyysmurroksessa” tuottaminen Puistokatu4:n kanssa yhteistyössä. Tilaisuudet järjestettiin Puistokatu 4:n tiloissa ja ne myös striimattiin etäyleisölle. Keskustelutilaisuudet olivat todella suosittuja ja tavoittivat laajan yleisön kiinnostuksen.

1. osa (11.1.2023): [Metsien kestävyysmuutosten tunnistamiseen tarvitaan yhteiset mittarit](#)
2. osa (28.3.2023): [Miten kestävyysmurroksen kitkakohtia ratkotaan käytännössä: Case Tuulivoima poronhoitoalueella](#)
3. osa (12.9.) [Missä vihreän siirtymän konfliktit ratkaistaan?](#)
4. osa (28.11.2023) [Tiedon luotettavuuden ja läpinäkyvyyden varmistaminen: Case Kaivostoiminnan vesistövaikutusten yhteisseuranta](#)

7 Julkaisutoiminta

Suositukset hyvistä käytännöistä tuulivoimahankkeiden suunnitteluun ja operointiin poronhoitoalueella

Akordi työsti tiiviissä yhteistyössä Paliskuntain yhdistyksen ja Suomen tuulivoimayhdistyksen kanssa syksyn 2022 aikana suosituksia hyvistä käytännöistä tuulivoimahankkeiden suunnitteluun ja operointiin poronhoitoalueella. Toimialojen yhdessä laatima hyvien käytänteiden toimintamalli tuulivoimahankkeiden suunnitteluun ja operointiin poronhoitoalueella julkaistiin tammikuussa 2023, ja suosituksia jalkautettiin alojen välisissä koulutustilaisuuksissa keväällä 2023 (ks. 5.1)

[Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi poronhoitoalueella – tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemys hyvistä käytännöistä.](#) (2023). Akordi Oy julkaisuja.

Tullaan tutuiksi ja tullaan toimeen : Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutukset tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella

Selvityksessä kuvataan, miten tuulivoima-alan ja poronhoidon välille onnistuttiin rakentamaan vaikutuksiltaan merkittävä vuoropuhelu- ja yhteistyöprosessi. Sen tuloksena

onnistuttiin liennyttämään jännitteitä, laatimaan yhteisesti suositukset hyväksi käytännöiksi tuulivoiman suunnittelulle ja operoinnille poronhoitoalueella, sekä vakiinnuttamaan alojen välinen yhteistyöfoorumi. Kun aiemmin kiisteltiin yksittäisistä hankkeista on nyt päästy yhteisesti hyväksyttävien käytäntöjen kehittämiseen ja jalkauttamiseen. Vuonna 2019 alkaneen työn avaintoimijoita ovat olleet Suomen tuulivoimayhdistys, Paliskuntain yhdistys sekä riippumattomana välittäjänä ympäristökiistojen neuvottelevaan ratkaisuun erikoistunut Akordi.

Poronhoidon ja tuulivoima-alan välille neutraalille maaperälle rakennettu pitkäjänteinen yhteistyöfoorumi tarjoaa lupaavan esimerkin konflikteja ennakoivasta ja ratkovasta toimintamallista, jolla voidaan varmistaa energiasiirtymän oikeudemukaisuutta.

Selvitystyö on tehty ympäristöministeriön rahoituksella. Myös Tiina ja Antti Herlinin säätiö on tukenut selvityksen toteutusta.

Luoma, Emma ja Kangasoja, Jonna (2023). [Tullaan tutuiksi ja tullaan toimeen : Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutukset tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella](#). Akordi Oy julkaisuja.

Hyvän vesistövisioproessin ainekset - Miten lijoella onnistuttiin yhteistyön rakentamisessa?

Akordi julkaisi lijoen vesistövisioprosessista (2015-2017) seikkaperäisen prosessikuvauksen, jossa kuvataan lijoen vesistövision laatiminen vaiheistetussa prosessissa sekä sen myötä syntyneet opit ja parhaat käytännöt.

lijoella toteutettu visioproessi ja siinä hyödynnetty lähestymistapa on osoittautunut esimerkiksi onnistuneesta vesistövisioprosessista. Vesistövisio on synnyttänyt alueelle pysyväluonteista ja resursoitua yhteistyötä. Iijoki-sopimus on sopimus lijoen vesistövision toimeenpanosta. Jo toinen viisivuotinen jatkokausi varmistui loppuvuodesta 2023⁹

Rantala, L., Peltonen, L., Kettunen, A. & Luoma E. (2023). [Hyvän vesistövisioproessin ainekset – miten lijoella onnistuttiin yhteistyön rakentamisessa](#). Akordi Oy julkaisuja.

Yhteistoiminnallinen vesistövaikutusten seuranta Sodankylässä : Kokemuksia seurantaryhmän ensimmäisen vuoden työskentelystä

Sodankylässä toimivat kaivosyhtiöt ja paikallisyhteisön edustajat rakensivat vuoden ajan Akordin avustuksella kaivostoiminnan vesistö- ja kalastovaikutusten yhteisseurannan mallia. Työskentelyn vaiheista ja opeista on julkaistiin loppuraportti, missä kuvataan vuoden aikana toteutetun työskentelyn vaiheet ja keskeiset opit.

Luoma, E., Kotilainen, J., Kettunen, A. ja Turunen, J-P. (2023). [Yhteistoiminnallinen vesistövaikutusten seuranta Sodankylässä : Kokemuksia seurantaryhmän ensimmäisen vuoden työskentelystä](#). Akordi Oy julkaisuja.

⁹ Iin Micropolis (2023): <https://micropolis.fi/projekti/iijoki-sopimus-2019-2023/>

Merenkurkun luonnonsuojelun ristiriidat ja niiden ratkaisumahdollisuudet : näkyvässä orastavaa vihreää ruohoa pitkän jääkauden jälkeen

Ympäristöministeriö tilasi Akordilta ulkopuolisen kartoituksen Merenkurkun luonnonsuojeluun liittyvistä ristiriidoista. Kartoituksen perusteella luonnonsuojeluun liittyvät jännitteet ja osapuolten välinen syvä epäluottamus ovat kehittyneet vuosikymmenien aikana. Varsinaisten kiistakysymysten lisäksi taustalla on tyytymättömyyttä ympäristöhallinnon toimintatapoihin sekä luottamuspulaa. Kartoitus toi esiin kuitenkin myös myönteistä kehitystä yhteistyössä sekä halua yhteiseen ongelmanratkaisuun.

Kartoitus toteutettiin syksyllä 2023 neljänkymmenen haastattelun ja yhteisen työpajakeskustelun avulla. Haastateltavina oli alueen kansanedustajia, maakunnan ja alueen kuntien johtajia, viranomaisia, etujärjestöjen, säätiöiden, maanomistajien, metsästäjien ja kalastajien sekä luontojärjestöjen edustajia. Ympäristöhallinnon puolelta kuultiin ministeriön lisäksi Metsähallituksen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen edustajia.

Turunen, Juha-Pekka ja Strandberg-Panelius, Camilla (2023). [Merenkurkun luonnonsuojelun ristiriidat ja ratkaisumahdollisuudet \[Naturvården i Kvarken: meningsskiljaktigheter och möjliga lösninga\]](#). Akordi Oy julkaisuja.

9 Akordin 10-vuotisjuhlia vietettiin Puistokadulla

Vuonna 2023 juhlittiin Akordin 10-vuotisjuhlavuotta. Merkkipäivää [juhlittiin iloisissa tunnelmissa Puistokadulla](#). Juhlissa kuultiin monia puheenvuoroja Akordin vuosien mittaan karttuneilta yhteistyökumppaneilta, ystäviltä ja tiimin jäseniltä. Juhlavieraita ilahdutti myös Maailma-kuoron upea musiikkiesitys.

Akordin 10-vuotisjuhlilla esiintyi Maailma-kuoro.

B Tilikauden jälkeinen tilanne ja arvio tulevasta kehityksestä

Tilikauden päättymisen jälkeen Akordi on saanut toimeksiantoja ministeriöistä, maakuntien liitoilta, kunnista, sekä yksityiseltä sektorilta.

Arvio tulevasta kehityksestä on myönteinen. Arvioon tulevasta kehityksestä vaikuttavat sekä Akordin tarjoamien palvelujen kysynnän kasvu (konfliktipotentialin realisoituminen erilaisissa maankäytön ja luonnonvarojen käytön hankkeissa ja yhteistoiminnan ja neuvottelun mahdollisuuksien parempi tunnistaminen), että Akordin kasvava tunnettuus alan johtavana asiantuntijana. Akordi on haluttu kumppani strategisen tutkimuksen hankkeisiin. Akordi on tilikauden päättymisen jälkeen saanut aiemman Elonkirjon köytymisen yhteiskunnalliset vaikutukset (BIOD) ohjelmaan kuuluvan BOOST-hankkeen (ks. luku 4.3) lisäksi toisen strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamaan JustH2Transit -hankkeen vuorovaikutusvastuun. JustH2Transit hanke kuuluu Suomen Akatemian Energiaratkaisut osana oikeudenmukaista vihreää murrosta (Just Energy) ohjelmaan.

Akordilla on edelläkävijänä hyvät mahdollisuudet saada uusia toimeksiantoja ja rahoitusta kehityshankkeisiin, sekä löytää uutta osaavaa työvoimaa kasvamaan alan ammattilaisiksi. Akordi on pitkäjänteisesti panostanut alan osaajien koulutukseen ja on tunnettu toimija ja työnantaja alalle haluavien keskuudessa.